

34 CÂU HỎI – ĐÁP LUẬT PHÒNG, CHỐNG TÁC HẠI CỦA RƯỢU, BIA NĂM 2019

Câu 1. Qua báo đài tôi được biết, tại kỳ họp thứ 7 Quốc hội khóa XIV đã thông qua Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia. Xin cho biết, Luật điều chỉnh những nội dung gì?

Nhằm thể chế hóa quan điểm chỉ đạo nhất quán của Đảng về “*phòng bệnh hơn chữa bệnh*”, trực tiếp thể chế hóa Nghị quyết số 20-NQ/TW về tăng cường công tác bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân trong tình hình mới; kịp thời, chủ động ứng phó với thực trạng sử dụng rượu, bia đang ở mức cao, có xu hướng gia tăng nhanh, đáng báo động, trong bối cảnh thị trường đồ uống, đặc biệt là rượu, bia được dự báo tăng trưởng mạnh theo lộ trình xóa bỏ thuế nhập khẩu khi Việt Nam tham gia sâu hơn vào các hiệp định thương mại tự do thế hệ mới, ngày 14/6/2019, Quốc hội đã thông qua Luật Phòng, chống tác hại của bia, rượu.

Phạm vi điều chỉnh của Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia được quy định tại Điều 1 của Luật. Theo đó, Luật này quy định các (i) biện pháp giảm mức tiêu thụ rượu, bia; (ii) biện pháp quản lý việc cung cấp rượu, bia; (iii) biện pháp giảm tác hại của rượu, bia; (iv) điều kiện bảo đảm cho hoạt động phòng, chống tác hại của rượu, bia; (v) quản lý nhà nước và trách nhiệm của cơ quan, tổ chức, cá nhân trong phòng, chống tác hại của rượu, bia.

Câu 2. Khoản 8 Điều 8 Luật Giao thông đường bộ quy định nghiêm cấm “Điều khiển xe mô tô, xe gắn máy mà trong máu có nồng độ cồn vượt quá 50 miligam/100 mililit máu hoặc 0,25 miligam/1 lít khí thở”. Tuy nhiên, khoản 6 Điều 5 Luật Phòng, chống tác hại của rượu bia cũng có quy định nghiêm cấm: “Điều khiển phương tiện giao thông mà trong máu hoặc hơi thở có nồng độ cồn”. Đề nghị cho biết vận dụng và thực hiện theo quy định nào mới đúng pháp luật?

Trả lời:

Khoản 3 Điều 156 Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật quy định “*Trong trường hợp các văn bản quy phạm pháp luật do cùng một cơ quan ban*

hành có quy định khác nhau về cùng một vấn đề thì áp dụng quy định của văn bản quy phạm pháp luật ban hành sau”.

Luật giao thông đường bộ được Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam khóa XII, kỳ họp thứ 4 thông qua ngày 13 tháng 11 năm 2008, có hiệu lực từ ngày 01 tháng 7 năm 2009.

Luật Phòng chống tác hại của rượu bia được Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam khóa XIV, kỳ họp thứ 7 thông qua ngày 14 tháng 6 năm 2019 và có hiệu lực từ ngày 01 tháng 01 năm 2020.

Như vậy, kể từ ngày 01 tháng 01 năm 2020, việc xác định hành vi nghiêm cấm đối với người điều khiển xe mô tô, xe gắn máy mà trong máu có nồng độ cồn được thực hiện theo quy định của Luật Phòng, chống tác hại của rượu bia năm 2019.

Câu 3. Nhiều năm nay, ngày nào P cũng uống rượu, thậm chí ăn sáng P cũng uống. Nếu không có rượu uống là P thấy bứt rứt, khó chịu không thể làm ăn được gì? Xin hỏi, trường hợp P có phải là nghiện rượu không?

Theo quy định tại khoản 6 Điều 2 của Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia thì *nghiện rượu, bia* là tình trạng lệ thuộc vào rượu, bia với biểu hiện đặc trưng như thường xuyên thèm uống, lượng uống có thể tăng theo thời gian, không thể tự kiểm soát lượng uống hay ngừng uống.

Đối chiếu với quy định nêu của pháp luật, trường hợp của anh P có thể coi là nghiện bia, rượu.

Câu 4. Tác hại của sử dụng rượu, bia gây ra những hệ lụy rất lớn với sức khỏe, các vấn đề xã hội và sẽ ngày càng trầm trọng hơn nếu không được ngăn ngừa kịp thời. Hỏi, Nhà nước có chính sách gì trong phòng, chống tác hại của rượu, bia?

Để bảo đảm cho hoạt động quản lý nhà nước trong phòng, chống tác hại của rượu, bia đạt hiệu quả, Điều 3 của Luật quy định về chính sách của Nhà nước như sau:

- Thực hiện đồng bộ các biện pháp phòng, chống tác hại của rượu, bia.
- Ưu tiên hoạt động thông tin, giáo dục, truyền thông; giảm tính sẵn có, dễ tiếp cận của rượu, bia; giảm tác hại của rượu, bia; tăng cường quản lý sản xuất rượu thủ công; thực hiện các biện pháp phòng, chống tác hại của rượu, bia đối với trẻ em, học sinh, sinh viên, thanh niên, phụ nữ mang thai.

- Bảo đảm nguồn lực cho công tác phòng, chống tác hại của rượu, bia; chú trọng các hoạt động phòng, chống tác hại của rượu, bia của y tế cơ sở và ở cộng đồng; huy động xã hội hóa các hoạt động phòng, chống tác hại của rượu, bia.

- Khuyến khích nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ và ứng dụng công nghệ cao, công nghệ tiên tiến, công nghệ mới nhằm giảm tác hại của rượu, bia.

- Khen thưởng tập thể, cá nhân có thành tích trong phòng, chống tác hại của rượu, bia.

Câu 5. Pháp luật quy định như thế nào về quyền và nghĩa vụ của cá nhân, tổ chức trong phòng, chống tác hại của rượu, bia?

Điều 4 của Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia quy định cá nhân, tổ chức có quyền và nghĩa vụ như sau:

- Được sống trong môi trường không chịu ảnh hưởng bởi tác hại của rượu, bia.

- Được cung cấp thông tin phù hợp, chính xác, khách quan, khoa học, đầy đủ về rượu, bia, nguồn gốc, xuất xứ, chất lượng và tác hại của rượu, bia.

- Phản ánh, tố cáo hành vi vi phạm pháp luật về phòng, chống tác hại của rượu, bia; tố cáo việc cơ quan, người có thẩm quyền không xử lý hành vi vi phạm pháp luật về phòng, chống tác hại của rượu, bia.

- Tuân thủ quy định của pháp luật về phòng, chống tác hại của rượu, bia.

Câu 6. Pháp luật quy định những hành vi nào bị nghiêm cấm trong phòng, chống tác hại của rượu, bia?

Điều 5 Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia quy định các hành vi bị nghiêm cấm trong phòng, chống tác hại của rượu, bia, gồm:

- Xúi giục, kích động, lôi kéo, ép buộc người khác uống rượu, bia.

- Người chưa đủ 18 tuổi uống rượu, bia.

- Bán, cung cấp, khuyến mại rượu, bia cho người chưa đủ 18 tuổi.

- Sử dụng lao động là người chưa đủ 18 tuổi trực tiếp tham gia vào việc sản xuất, mua bán rượu, bia.

- Cán bộ, công chức, viên chức, người lao động trong các cơ quan, tổ chức, sĩ quan, hạ sĩ quan, quân nhân chuyên nghiệp, chiến sĩ, người làm việc trong lực lượng vũ trang nhân dân, học sinh, sinh viên uống rượu, bia ngay trước, trong giờ làm việc, học tập và nghỉ giữa giờ làm việc, học tập.

- Điều khiển phương tiện giao thông mà trong máu hoặc hơi thở có nồng độ cồn.

- Quảng cáo rượu có độ cồn từ 15 độ trở lên.

- Cung cấp thông tin không chính xác, sai sự thật về ảnh hưởng của rượu, bia đối với sức khỏe.

- Khuyến mại trong hoạt động kinh doanh rượu, bia có độ cồn từ 15 độ trở lên; sử dụng rượu, bia có độ cồn từ 15 độ trở lên để khuyến mại dưới mọi hình thức.

- Sử dụng nguyên liệu, phụ gia, chất hỗ trợ chế biến không được phép dùng trong thực phẩm; nguyên liệu, phụ gia thực phẩm, chất hỗ trợ chế biến thực phẩm không bảo đảm chất lượng và không rõ nguồn gốc, xuất xứ để sản xuất, pha chế rượu, bia.

- Kinh doanh rượu không có giấy phép hoặc không đăng ký; bán rượu, bia bằng máy bán hàng tự động.

- Kinh doanh, tàng trữ, vận chuyển rượu, bia giả, nhập lậu, không bảo đảm chất lượng, không rõ nguồn gốc, xuất xứ, nhập lậu rượu, bia.

- Các hành vi bị nghiêm cấm khác liên quan đến rượu, bia do luật định.

Câu 7. Tôi là chủ cơ sở sản xuất rượu. Vừa qua, cháu X (17 tuổi) là con một người bạn đã mất của tôi có đến xin được làm việc tại cơ sở. Xin hỏi, tôi có được nhận cháu vào làm không?

Theo quy định tại Khoản 4 Điều 5 Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia thì hành vi sử dụng lao động chưa đủ 18 tuổi trực tiếp tham gia vào việc sản xuất, mua bán rượu, bia là một trong các hành vi bị pháp luật nghiêm cấm.

Theo đó, cháu X mới 17 tuổi nên ông/bà không được nhận cháu vào làm để trực tiếp tham gia vào việc sản xuất, mua bán rượu.

Câu 8. Hằng ngày, ông Hai vẫn thường sai con (13 tuổi) đi mua rượu. Tuy nhiên, tối qua, khi con trai ông đi mua rượu, người bán hàng đã từ chối

không bán với lý do cháu chưa đủ 18 tuổi. Hỏi hành vi từ chối bán rượu của người bán hàng có đúng không?

Việc người bán hàng từ chối bán rượu của người bán hàng cho con trai ông Hai là đúng.

Căn cứ Khoản 3 Điều 5 Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia quy định nghiêm cấm hành vi bán, cung cấp, khuyến mại rượu, bia cho người chưa đủ 18 tuổi.

Câu 9. Pháp luật quy định như thế nào về mục đích, yêu cầu của việc thông tin, giáo dục, truyền thông về phòng, chống tác hại của rượu, bia?

Điều 6 Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia quy định hoạt động thông tin, giáo dục, truyền thông về phòng, chống tác hại của rượu, bia cần bảo đảm các mục đích, yêu cầu sau:

Về mục đích, hoạt động thông tin, giáo dục, truyền thông nhằm nâng cao nhận thức, định hướng hành vi, thay đổi thói quen có hại để phòng, chống tác hại của rượu, bia đối với sức khỏe con người, gia đình, cộng đồng, an toàn giao thông, trật tự, an toàn xã hội, kinh tế và các vấn đề xã hội khác.

Việc thông tin, giáo dục, truyền thông về phòng, chống tác hại của rượu, bia phải bảo đảm các yêu cầu sau đây:

- Chính xác, khách quan và khoa học;
- Thường xuyên; phù hợp, dễ tiếp cận và hiệu quả đối với từng đối tượng, trình độ, lứa tuổi, giới tính; phù hợp với truyền thống, văn hóa, bản sắc dân tộc, tôn giáo và phong tục tập quán; chú trọng đối với học sinh, sinh viên, thanh niên, phụ nữ mang thai và cá nhân, tổ chức, hộ gia đình sản xuất rượu thủ công.

Câu 10. Đề nghị cho biết nội dung thông tin, giáo dục, truyền thông về phòng, chống tác hại của rượu, bia?

Điều 7 Luật phòng, chống tác hại của bia, rượu quy định nội dung thông tin, giáo dục, truyền thông về phòng, chống tác hại của rượu, bia, gồm:

- Chính sách, pháp luật của Nhà nước về phòng, chống tác hại của rượu, bia; các hành vi bị nghiêm cấm trong phòng, chống tác hại của rượu, bia; các chế tài xử phạt và vận động cá nhân, tổ chức tuân thủ quy định của pháp luật về phòng, chống tác hại của rượu, bia.

- Quyền, nghĩa vụ của cá nhân và trách nhiệm của cơ quan, tổ chức, gia đình, cộng đồng trong phòng, chống tác hại của rượu, bia.

- Tác hại của rượu, bia; tác hại của rượu, bia giả, không bảo đảm chất lượng, an toàn thực phẩm; các mức độ nguy cơ khi uống rượu, bia; các biện pháp giảm tác hại của rượu, bia.

- Bệnh, tình trạng sức khỏe, đối tượng không nên uống rượu, bia; độ tuổi không được uống rượu, bia.

- Kỹ năng từ chối uống rượu, bia; kỹ năng nhận biết và ứng xử, xử trí khi gặp người say rượu, bia, người nghiện rượu, bia.

- Vận động hạn chế uống rượu, bia và không điều khiển phương tiện giao thông, vận hành máy móc sau khi uống rượu, bia.

- Hướng dẫn hộ gia đình, cá nhân sản xuất rượu thủ công bảo đảm an toàn thực phẩm theo quy định của pháp luật.

- Tuyên truyền, vận động, hướng dẫn hộ gia đình, cá nhân sản xuất rượu thủ công làm thủ tục cấp giấy phép sản xuất, đăng ký với Ủy ban nhân dân cấp xã việc bán rượu cho cơ sở có giấy phép sản xuất rượu để chế biến lại, kê khai việc sản xuất rượu thủ công không nhằm mục đích kinh doanh.

Câu 11. Xin hỏi, việc thông tin, giáo dục, truyền thông về phòng, chống tác hại của rượu, bia được thực hiện bằng hình thức nào?

Tại Điều 8 Luật phòng, chống tác hại của bia, rượu quy định hình thức thông tin, giáo dục, truyền thông về phòng, chống tác hại của rượu, bia được thực hiện bằng các hình thức sau:

- Thực hiện trực tiếp; tư vấn, hướng dẫn tìm hiểu pháp luật; cung cấp, phổ biến tài liệu.

- Thông qua phương tiện thông tin đại chúng, loa truyền thanh, mạng Internet, pa-nô, áp-phích, tranh cổ động.

- Thi tuyên truyền, tìm hiểu.

- Chiến dịch truyền thông.

- Lồng ghép trong việc giảng dạy, học tập tại cơ sở giáo dục thuộc hệ thống giáo dục quốc dân; trong hoạt động văn hóa, nghệ thuật, thể thao; trong

hoạt động của cơ quan, tổ chức, cộng đồng và các thiết chế văn hóa, thể thao cơ sở.

Câu 12. Trong công viên vui chơi, giải trí X dành cho trẻ em. Có một nhóm thanh niên trải chiếu ngồi uống bia, hình ảnh này không chỉ gây mất mỹ quan mà còn ảnh hưởng đến nhận thức của trẻ nhỏ. Xin hỏi, hành vi của nhóm thanh niên này có vi phạm quy định của Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia có cấm uống rượu, biakhông?

Có. Điều 10 Luật phòng, chống tác hại của rượu, bia quy định không uống rượu, bia tại các địa điểm sau:

- Cơ sở y tế.
- Cơ sở giáo dục trong thời gian giảng dạy, học tập, làm việc.
- Cơ sở, khu vực chăm sóc, nuôi dưỡng, vui chơi, giải trí dành cho người chưa đủ 18 tuổi.
- Cơ sở cai nghiện, cơ sở giáo dục bắt buộc, trường giáo dưỡng, cơ sở giam giữ phạm nhân và cơ sở giam giữ khác.
- Cơ sở bảo trợ xã hội.
- Nơi làm việc của cơ quan nhà nước, tổ chức chính trị, tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức chính trị xã hội - nghề nghiệp, đơn vị sự nghiệp công lập trong thời gian làm việc, trừ địa điểm được phép kinh doanh rượu, bia.
- Các địa điểm công cộng theo quy định của Chính phủ.

Câu 13. Sắp tới, công ty tôi sẽ cho ra sản phẩm bia mới có độ cồn dưới 5,5 độ. Phòng maketting của tôi được giao nhiệm vụ xây dựng chương trình quảng cáo cho sản phẩm. Tôi muốn biết pháp luật quy định như thế nào về việc quảng cáo rượu, bia có độ cồn dưới 5,5 độ?

Tại Điều 12 Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia quy định tổ chức, cá nhân thực hiện quảng cáo rượu, bia phải tuân thủ các quy định của Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia và quy định khác của pháp luật về quảng cáo.

Quảng cáo không thể hiện các nội dung sau đây:

- Có thông tin, hình ảnh nhằm khuyến khích uống rượu, bia; thông tin rượu, bia có tác dụng tạo sự trưởng thành, thành đạt, thân thiện, hấp dẫn về giới tính; hướng đến trẻ em, học sinh, sinh viên, thanh niên, phụ nữ mang thai;

- Sử dụng vật dụng, hình ảnh, biểu tượng, âm nhạc, nhân vật trong phim, nhãn hiệu sản phẩm dành cho trẻ em, học sinh, sinh viên; sử dụng người chưa đủ 18 tuổi hoặc hình ảnh của người chưa đủ 18 tuổi trong quảng cáo rượu, bia.

Không thực hiện quảng cáo trên các phương tiện quảng cáo trong trường hợp sau đây:

- Sự kiện, phương tiện quảng cáo, sản phẩm dành cho người chưa đủ 18 tuổi, học sinh, sinh viên, thanh niên, phụ nữ mang thai;

- Phương tiện giao thông;

- Báo nói, báo hình ngay trước, trong và ngay sau chương trình dành cho trẻ em; trong thời gian từ 18 giờ đến 21 giờ hằng ngày, trừ trường hợp quảng cáo có sẵn trong các chương trình thể thao mua bản quyền tiếp sóng trực tiếp từ nước ngoài và trường hợp khác theo quy định của Chính phủ;

Phương tiện quảng cáo ngoài trời vi phạm quy định về kích thước, khoảng cách đặt phương tiện quảng cáo tính từ khuôn viên của cơ sở giáo dục, cơ sở, khu vực chăm sóc, nuôi dưỡng, vui chơi, giải trí dành cho người chưa đủ 18 tuổi.

Quảng cáo phải có cảnh báo để phòng, chống tác hại của rượu, bia.

Quảng cáo trên báo điện tử, trang thông tin điện tử, phương tiện điện tử, thiết bị đầu cuối và thiết bị viễn thông khác phải có hệ thống công nghệ chặn lọc, phần mềm kiểm soát tuổi của người truy cập để ngăn ngừa người chưa đủ 18 tuổi tiếp cận, truy cập, tìm kiếm thông tin về rượu, bia.

Câu 14. Công ty tôi chuyên sản xuất, kinh doanh rượu, bia. Vừa qua, công ty có nhận được thư mời tài trợ cho Hội diễn văn nghệ quần chúng của huyện. Xin hỏi, chúng tôi có thể tài trợ bia của công ty cho buổi liên hoan ăn uống giao lưu tổ chức khi kết thúc Hội diễn không?

Điều 14 Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia, quy định tổ chức, cá nhân kinh doanh rượu, bia thực hiện tài trợ phải tuân thủ các quy định của pháp luật có liên quan đến việc tài trợ và không được tài trợ bằng sản phẩm rượu, bia.

Đối chiếu với quy định của pháp luật, công ty ông/ bà không được tài trợ bằng sản phẩm rượu, bia.

Câu 15. Vợ chồng tôi đang có kế hoạch nấu rượu bán kết hợp với chăn nuôi, nhưng tôi không biết điều kiện để gia đình tôi được sản xuất rượu là gì?

Rượu thuộc nhóm hàng hóa mà Nhà nước hạn chế sản xuất, kinh doanh, sử dụng. Mọi hoạt động sản xuất, kinh doanh rượu phải có giấy phép, trừ trường hợp sản xuất rượu thủ công tự tiêu dùng. Tùy theo nồng độ cồn của rượu sản xuất mà cơ sở sản xuất phải đáp ứng điều kiện quy định tại Điều 15 Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia. Đối với trường hợp của ông/bà, pháp luật quy định như sau:

- Nếu gia đình ông/bà sản xuất rượu thủ công có độ cồn từ 5,5 độ trở lên nhằm mục đích kinh doanh thì điều kiện cấp phép bao gồm:

+ Doanh nghiệp, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã hoặc hộ kinh doanh được thành lập theo quy định của pháp luật;

+ Bảo đảm điều kiện về an toàn thực phẩm theo quy định của pháp luật.

- Nếu gia đình ông/bà sản xuất rượu thủ công có độ cồn từ 5,5 độ trở lên bán cho cơ sở có giấy phép sản xuất rượu để chế biến lại thì điều kiện cấp phép, bao gồm:

+ Có hợp đồng mua bán với cơ sở có giấy phép sản xuất rượu và có đăng ký với Ủy ban nhân dân cấp xã nơi có cơ sở sản xuất;

+ Bảo đảm điều kiện về an toàn thực phẩm theo quy định của pháp luật.

Đối chiếu với các quy định trên và căn cứ mục đích sản xuất rượu của gia đình, ông/bà làm các thủ tục cần thiết để xin cấp phép sản xuất rượu đúng quy định.

Câu 16. Ngày nay, việc bán hàng qua mạng internet rất phổ biến bởi tính tiện lợi của hình thức này. Xin hỏi, để hạn chế việc uống rượu, bia, pháp luật có cấm bán qua mạng điện tử mặt hàng này không?

Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia không cấm bán mặt hàng này qua mạng internet, tuy nhiên Luật quy định chặt chẽ điều kiện bán rượu, bia theo hình thức thương mại điện tử. Cụ thể, Điều 16 của Luật quy định như sau:

- Phải là cơ sở đã được cấp phép mua bán rượu có độ cồn từ 5,5 độ trở lên;

- Đáp ứng các điều kiện về quản lý kinh doanh rượu có độ cồn dưới 5,5 độ;

- Rượu, bia phải bảo đảm tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật, chất lượng sản phẩm, hàng hóa và an toàn thực phẩm theo quy định của pháp luật;
- Đáp ứng điều kiện theo quy định của pháp luật về thương mại điện tử;
- Thực hiện biện pháp theo quy định của Chính phủ để ngăn ngừa người chưa đủ 18 tuổi tiếp cận, truy cập, tìm kiếm thông tin và mua rượu, bia;
- Áp dụng hình thức thanh toán không dùng tiền mặt.

Câu 17. Gia đình tôi là trưởng họ nên thường xuyên tổ chức các buổi giỗ họ, cúng giỗ ông, bà tổ tiên, họp họ, gặp mặt con cháu và đều tổ chức ăn uống liên hoan, có uống rượu. Để tiết kiệm chi phí và tránh mua phải rượu giả, rượu kém chất lượng, tôi dự định tự nấu rượu để phục vụ các buổi ăn uống này. Xin hỏi, việc nấu rượu của tôi có phải xin phép cơ quan chức năng không?

Theo quy định của Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia, việc hộ gia đình, cá nhân sản xuất rượu thủ công không nhằm mục đích kinh doanh (như để dùng trong gia đình, dòng họ, để tặng cho...) thì không phải xin phép cơ quan chức năng. Tuy nhiên, cá nhân, hộ gia đình đó phải có bản kê khai gửi Ủy ban nhân dân cấp xã về lượng rượu được sản xuất, phạm vi sử dụng, cam kết bảo đảm an toàn thực phẩm và không bán rượu ra thị trường theo mẫu do Bộ trưởng Bộ Công Thương quy định. Việc kê khai không phải nộp phí, lệ phí.

Ủy ban nhân dân các cấp hướng dẫn việc thực hiện các quy định của pháp luật về an toàn thực phẩm; báo cáo sản lượng và tình hình bảo đảm an toàn thực phẩm đối với sản xuất rượu thủ công không nhằm mục đích kinh doanh trên địa bàn.

Câu 18. Tôi vừa nhận chuyển nhượng căng tin của Bệnh viện đa khoa huyện. Khi bán hàng, có một số người chăm sóc bệnh nhân hỏi mua rượu, bia để uống trong giờ không được vào phòng bệnh. Khi tôi đề nghị các đầu mối cung cấp hàng hóa cho căng tin giao thêm rượu, bia để tôi bán thì họ nói rằng tôi không được bán rượu, bia trong bệnh viện. Xin hỏi điều này có đúng không?

Đúng.

Điều 19 Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia quy định 06 nhóm địa điểm không bán rượu, bia, gồm:

1. Cơ sở y tế.
2. Cơ sở giáo dục.
3. Cơ sở, khu vực chăm sóc, nuôi dưỡng, vui chơi, giải trí dành cho người chưa đủ 18 tuổi.
4. Cơ sở cai nghiện, cơ sở giáo dục bắt buộc, trường giáo dưỡng, cơ sở giam giữ phạm nhân và cơ sở giam giữ khác.
5. Cơ sở bảo trợ xã hội.
6. Nơi làm việc của cơ quan nhà nước, tổ chức chính trị, tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức chính trị xã hội - nghề nghiệp, đơn vị sự nghiệp công lập, trừ địa điểm được phép kinh doanh rượu, bia.

Câu 19. Thời gian vừa qua báo, đài đưa tin các cơ quan chức năng phát hiện nhiều cơ sở sản xuất, kinh doanh rượu, bia giả, nhập lậu không rõ nguồn gốc xuất xứ, không bảo đảm chất lượng. Xin hỏi pháp luật có quy định gì để phòng ngừa và xử lý các hành vi này?

Để phòng ngừa và xử lý rượu, bia giả, không bảo đảm chất lượng, an toàn thực phẩm; rượu, bia nhập lậu, không rõ nguồn gốc, xuất xứ, Điều 20 Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia quy định:

- Rượu, bia giả, không bảo đảm chất lượng, an toàn thực phẩm và rượu, bia nhập lậu, không rõ nguồn gốc, xuất xứ đều bị tịch thu, xử lý theo quy định của pháp luật.

- Tổ chức, cá nhân có trách nhiệm phối hợp, tham gia với cơ quan có thẩm quyền trong phòng, chống rượu, bia giả, không bảo đảm chất lượng, an toàn thực phẩm và rượu, bia nhập lậu, không rõ nguồn gốc, xuất xứ.

- Bộ Y tế, Bộ Công thương, trong phạm vi nhiệm vụ, quyền hạn hướng dẫn việc bổ sung chất chỉ thị màu vào các sản phẩm cồn không dùng trong thực phẩm để phân biệt với cồn thực phẩm và phòng ngừa pha chế rượu từ sản phẩm cồn không được phép dùng trong thực phẩm.

Câu 20. Gần đây, báo chí thường đưa tin các vụ tai nạn giao thông thảm khốc do lái xe sử dụng rượu, bia. Xin hỏi Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia quy định như thế nào để phòng ngừa, hạn chế tai nạn giao thông liên quan đến sử dụng rượu, bia?

Điều 21 Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia năm 2019 quy định về phòng ngừa tai nạn giao thông liên quan đến sử dụng rượu, bia như sau:

1. Người điều khiển phương tiện giao thông không uống rượu, bia trước và trong khi tham gia giao thông.

2. Người đứng đầu cơ sở kinh doanh vận tải, chủ phương tiện giao thông vận tải có trách nhiệm chủ động thực hiện biện pháp phòng ngừa, phát hiện, ngăn chặn người điều khiển phương tiện vận tải uống rượu, bia ngay trước và trong khi tham gia giao thông.

3. Cơ quan, người có thẩm quyền có trách nhiệm kiểm tra nồng độ cồn trong máu, hơi thở của người điều khiển phương tiện giao thông đang tham gia giao thông hoặc gây ra tai nạn giao thông.

4. Bộ Giao thông vận tải có trách nhiệm xây dựng nội dung và tổ chức việc đào tạo về phòng, chống tác hại của rượu, bia trong chương trình đào tạo cấp bằng, chứng chỉ, giấy phép điều khiển phương tiện giao thông thuộc phạm vi quản lý.

Như vậy, các quy định trên truyền tải thông điệp “Đã uống rượu, bia thì không lái xe”.

Câu 21. Theo tôi hiểu rượu, bia đều chứa chất cồn và xếp vào nhóm chất gây ung thư, có tác động tiêu cực đến sức khỏe con người. Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia quy định các biện pháp gì để phòng ngừa, can thiệp và giảm tác hại của việc uống rượu, bia đối với sức khỏe?

Điều 22 Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia quy định các biện pháp phòng ngừa, can thiệp và giảm tác hại của việc uống rượu, bia đối với sức khỏe bao gồm:

1. Tư vấn về phòng, chống tác hại của rượu, bia cho người đến khám bệnh, chữa bệnh tại cơ sở y tế.

2. Sàng lọc, phát hiện sớm yếu tố nguy cơ đối với sức khỏe của người uống rượu, bia; người mắc bệnh, rối loạn chức năng do uống rượu, bia; người nghiện rượu, bia.

3. Can thiệp giảm tác hại cho người có yếu tố nguy cơ đối với sức khỏe, phụ nữ mang thai có hội chứng hoặc nguy cơ ngộ độc rượu ở thai nhi; phòng, chống nghiện và tái nghiện rượu, bia.

4. Chẩn đoán, điều trị, phục hồi chức năng cho người mắc bệnh, rối loạn chức năng có liên quan đến uống rượu, bia.

Câu 22. Đề nghị cho biết nội dung tư vấn về phòng, chống tác hại của rượu, bia?

Khoản 1 Điều 23 Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia quy định tư vấn về phòng, chống tác hại của rượu, bia bao gồm các nội dung sau đây:

1. Thông tin, kiến thức, pháp luật về phòng, chống tác hại của rượu, bia.
2. Biện pháp giảm tác hại của rượu, bia; kỹ năng từ chối uống rượu, bia; kỹ năng nhận biết và ứng xử, xử trí khi gặp người say rượu, bia, người nghiện rượu, bia.

Câu 23. Đối tượng nào cần được tập trung tư vấn về phòng, chống tác hại của rượu, bia?

Các đối tượng cần được tập trung tư vấn về phòng, chống tác hại của rượu, bia được quy định tại Khoản 2 Điều 23 Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia, gồm:

1. Người thường xuyên uống rượu, bia.
2. Người nghiện rượu, bia.
3. Thành viên gia đình có người thường xuyên uống rượu, bia, người nghiện rượu, bia.
4. Trẻ em, học sinh, sinh viên, thanh niên, phụ nữ mang thai.
5. Người bị ảnh hưởng bởi tác hại của rượu, bia.

Câu 24. Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia quy định biện pháp gì để phòng ngừa tác hại của rượu, bia tại cộng đồng?

Điều 24 Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia quy định 05 nhóm biện pháp phòng ngừa tác hại của rượu, bia tại cộng đồng gồm:

1. Tuyên truyền, vận động các gia đình, thành viên thuộc tổ chức, cộng đồng tham gia tuyên truyền và thực hiện quy định của pháp luật về phòng, chống tác hại của rượu, bia.

2. Lồng ghép hoạt động phòng, chống tác hại của rượu, bia vào các phong trào, hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao, xây dựng đời sống văn hóa và hoạt động khác tại cộng đồng.

3. Vận động, khuyến khích quy định trong hương ước, quy ước việc hạn chế hoặc không uống rượu, bia tại đám cưới, đám tang, lễ hội trên địa bàn dân cư.

4. Vận động cá nhân, tổ chức không sử dụng sản phẩm rượu, bia không rõ nguồn gốc, xuất xứ, chưa được kiểm nghiệm an toàn thực phẩm.

5. Phát hiện, phản ánh người say rượu, bia, người nghiện rượu, bia để cảnh báo, phòng ngừa, xử lý hành vi gây ảnh hưởng đến trật tự, an toàn xã hội.

Câu 25. Trong nhiều trường hợp, phụ nữ và trẻ em trở thành nạn nhân của rượu, bia. Xin hỏi, Luật phòng, chống tác hại của rượu bia quy định các biện pháp chăm sóc, hỗ trợ, bảo vệ trẻ em, phụ nữ và các đối tượng yếu thế khác để phòng ngừa, giảm tác hại của rượu, bia như thế nào?

Điều 25 Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia quy định 02 nhóm biện pháp chăm sóc, hỗ trợ, bảo vệ trẻ em, phụ nữ và các đối tượng yếu thế khác để phòng ngừa, giảm tác hại của rượu, bia bao gồm:

1. Tư vấn cho phụ nữ trong độ tuổi sinh đẻ, phụ nữ mang thai, phụ nữ đang cho con bú về tác hại của rượu, bia đối với thai nhi, trẻ em; cho người bị ảnh hưởng bởi tác hại của rượu, bia khi sử dụng dịch vụ tại cơ sở y tế, cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở hỗ trợ nạn nhân bị bạo lực gia đình.

2. Can thiệp, hỗ trợ, áp dụng biện pháp cầm tiếp xúc, bảo đảm an toàn theo quy định của pháp luật về phòng, chống bạo lực gia đình đối với trẻ em, phụ nữ và các đối tượng yếu thế khác để không bị ảnh hưởng bởi tác hại của rượu, bia.

Ngoài ra Điều luật còn quy định “các biện pháp ngăn chặn theo quy định của pháp luật”.

Các biện pháp trên phải được lồng ghép trong chương trình, kế hoạch, hoạt động có liên quan đến trẻ em, phụ nữ và các đối tượng yếu thế khác.

Câu 26. Đề nghị cho biết kinh phí cho hoạt động phòng, chống tác hại của rượu, bia được quy định như thế nào?

Theo Điều 26 Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia thì kinh phí cho hoạt động phòng, chống tác hại của rượu, bia bao gồm: Ngân sách nhà nước và kinh phí hợp pháp khác.

Kinh phí cho hoạt động phòng, chống tác hại của rượu, bia được phân bổ, quản lý, sử dụng đúng mục đích, hiệu quả và theo quy định của pháp luật

Chính phủ quy định nội dung chi, mức chi cho hoạt động phòng, chống tác hại của rượu, bia được ngân sách nhà nước bảo đảm.

Câu 27. Tôi là nhân viên y tế ở trạm y tế xã thì có được tham gia lớp bồi dưỡng nghiệp vụ về phòng, chống tác hại của rượu, bia hay không?

Căn cứ vào Điều 27 Luật phòng chống tác hại của rượu, bia quy định về đào tạo, bồi dưỡng kiến thức chuyên môn, nghiệp vụ cho người làm công tác phòng, chống tác hại của rượu, bia phòng, chống tác hại của rượu, bia thì:

“1. Người làm công tác phòng, chống tác hại của rượu, bia được đào tạo, bồi dưỡng kiến thức chuyên môn, nghiệp vụ phù hợp với trách nhiệm được giao.

2. Nhân viên y tế cơ sở, công tác viên thực hiện phòng, chống tác hại của rượu, bia được ưu tiên tham gia các hoạt động bồi dưỡng nâng cao năng lực, kiến thức chuyên môn, nghiệp vụ liên quan đến phòng, chống tác hại của rượu, bia.”

Ông/bà là nhân viên y tế ở trạm y tế xã là người được ưu tiên tham gia lớp bồi dưỡng nghiệp vụ, chuyên môn về phòng, chống tác hại của rượu, bia

Câu 28. Luật phòng, chống tác hại của rượu, bia quy định cấm bán rượu cho người chưa đủ 18 tuổi. Xin hỏi, nếu người bán hàng vẫn thực hiện bán rượu, bia cho đối tượng này thì bị xử lý như thế nào?

Hành vi bán rượu, bia cho người chưa đủ 18 tuổi bị nghiêm cấm theo quy định tại Điều 5 Luật phòng chống tác hại của rượu, bia. Vì vậy, nếu cá nhân hay tổ chức vi phạm sẽ bị xử lý theo quy định tại Điều 28 Luật phòng chống tác hại của rượu, bia, cụ thể như sau:

Tùy theo tính chất, mức độ vi phạm mà bị xử lý kỷ luật, xử phạt vi phạm hành chính hoặc bị truy cứu trách nhiệm hình sự, nếu gây thiệt hại thì phải bồi thường theo quy định của pháp luật.

Câu 29. Bộ Y tế tổ chức hội nghị tuyên truyền, phổ biến, giáo dục về tác hại của rượu, bia có phải là hoạt động quản lý nhà nước về phòng, chống tác hại của rượu, bia không?

Căn cứ vào Điều 28 Luật phòng chống tác hại của rượu, bia quy định về nội dung quản lý nhà nước về phòng, chống tác hại của rượu, bia bao gồm:

“1. Ban hành, trình cấp có thẩm quyền ban hành và tổ chức thực hiện chính sách, pháp luật, kế hoạch về phòng, chống tác hại của rượu, bia.

2. Thông tin, tuyên truyền, phổ biến, giáo dục về phòng, chống tác hại của rượu, bia.

3. Đào tạo, bồi dưỡng về công tác phòng, chống tác hại của rượu, bia.

4. Thống kê, sơ kết, tổng kết, định kỳ báo cáo việc thực hiện phòng, chống tác hại của rượu, bia.

5. Thanh tra, kiểm tra, xử lý vi phạm pháp luật và giải quyết khiếu nại, tố cáo về phòng, chống tác hại của rượu, bia.

6. Nghiên cứu khoa học và hợp tác quốc tế về phòng, chống tác hại của rượu, bia.”

Như vậy, việc Bộ Y tế tổ chức hội thảo nhằm thông tin, tuyên truyền, phổ biến, giáo dục về phòng, chống tác hại của rượu, bia là một trong những hoạt động quản lý nhà nước về phòng, chống tác hại của bia, rượu.

Câu 30. Đề nghị cho biết cơ quan nào thực hiện chức năng quản lý nhà nước về phòng, chống tác hại của rượu, bia?

Căn cứ vào Khoản 1,2 Điều 30 Luật phòng chống tác hại của rượu, bia quy định về trách nhiệm quản lý nhà nước về phòng, chống tác hại của rượu, bia:

“1. Chính phủ thống nhất quản lý nhà nước về phòng, chống tác hại của rượu, bia.

2. Bộ Y tế là cơ quan đầu mối giúp Chính phủ thực hiện quản lý nhà nước về phòng, chống tác hại của rượu, bia.”

Câu 31. Đoàn thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh có trách nhiệm gì trong phòng, chống tác hại của rượu, bia?

Theo quy định tại Khoản 2 Điều 31 Luật phòng, chống tác hại của rượu, bia, Đoàn thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh có trách nhiệm:

- Giáo dục, tuyên truyền, vận động đoàn viên thanh niên thực hiện chính sách, pháp luật về phòng, chống tác hại của rượu, bia; đưa nội dung phòng, chống tác hại của rượu, bia vào điều lệ đoàn, đội; tham gia ý kiến xây dựng pháp luật, thực hiện giám sát, phản biện xã hội trong lĩnh vực phòng, chống tác hại của rượu, bia theo quy định của pháp luật;

- Tuyên truyền, giáo dục trẻ em, học sinh, sinh viên, thanh niên không uống rượu, bia;

- Phối hợp với cơ quan, tổ chức có liên quan để bảo vệ và hỗ trợ trẻ em, học sinh, sinh viên, thanh niên bị ảnh hưởng bởi tác hại của rượu, bia;

- Lòng ghép hoạt động phòng, chống tác hại của rượu, bia trong công tác đoàn, đội.

Câu 32. Tôi mua phải một chai rượu giả ở cửa hàng tạp hóa gần khu dân cư tôi đang sinh sống. Xin hỏi cửa hàng đó có trách nhiệm phải nhận lại chai rượu và hoàn tiền tiền cho tôi không?

Căn cứ vào Điều 32 Luật phòng chống tác hại của rượu, bia thì cơ sở kinh doanh rượu, bia có trách nhiệm: *“Thu hồi và xử lý rượu, bia không bảo đảm chất lượng, an toàn thực phẩm do cơ sở mình sản xuất, mua bán theo quy định của pháp luật về an toàn thực phẩm.”*

Trong trường hợp trên, cửa hàng tạp hóa phải có trách nhiệm thu hồi và xử lý sản phẩm. Thậm chí, nếu gây ra thiệt hại thì còn phải bồi thường hoặc bị xử lý theo quy định của pháp luật.

Câu 33. Luật phòng, chống tác hại của rượu, bia quy định cấm bán, cấm uống rượu, bia tại một số địa điểm: cơ sở y tế, cơ sở giáo dục, cơ sở bảo trợ xã hội, cơ sở chăm sóc, nuôi dưỡng, khu vui chơi giải trí cho người dưới 18 tuổi... Xin hỏi, người đứng đầu các cơ sở này có trách nhiệm như thế nào để chấp hành quy định trên?

Khoản 3 Điều 33 Luật phòng chống tác hại của rượu, bia quy định về trách nhiệm của người đứng đầu cơ quan, tổ chức trong phòng, chống tác hại của rượu, bia thì người đứng đầu các cơ sở: Cơ sở y tế; cơ sở giáo dục; cơ sở bảo trợ xã hội; cơ sở chăm sóc, nuôi dưỡng, khu vui chơi giải trí cho người dưới 18 tuổi; cơ sở cai nghiện, cơ sở giáo dục bắt buộc, trường giáo dưỡng, cơ sở giam giữ phạm nhân và

cơ sở giam giữ khác; nơi làm việc của cơ quan nhà nước, tổ chức chính trị, tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức chính trị xã hội – nghề nghiệp, đơn vị sự nghiệp công lập, trừ địa điểm được phép kinh doanh rượu, bia phải có trách nhiệm:

- Nhắc nhở, yêu cầu chấm dứt hành vi uống, bán rượu, bia trên địa điểm thuộc phạm vi quản lý, điều hành;

- Từ chối cung cấp dịch vụ nếu người vi phạm tiếp tục vi phạm sau khi nhắc nhở, yêu cầu (như chấm dứt hợp đồng cho thuê địa điểm kinh doanh tạp hóa; chấm dứt hợp đồng cung cấp dịch vụ ăn uống, canteen của bệnh viện, cơ quan, tổ chức...);

- Tổ chức thực hiện, hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc mọi người thực hiện đúng quy định về không được uống, không được bán rượu, bia tại địa điểm thuộc quyền quản lý, điều hành.

Câu 34. Tôi đã chứng kiến một số người vì nghiện rượu mà bị mắc trọng bệnh dẫn đến tử vong, một số trường hợp say rượu đã bị tai nạn giao thông nghiêm trọng dẫn đến thương tật vĩnh viễn. Xin hỏi, Luật phòng, chống tác hại của rượu, bia quy định gia đình có vai trò như thế nào?

Điều 34 Luật phòng chống tác hại của rượu, bia quy định gia đình có trách nhiệm như sau:

“1. Giáo dục, giám sát, nhắc nhở thành viên chưa đủ 18 tuổi không uống rượu, bia, các thành viên khác trong gia đình hạn chế uống rượu, bia; động viên, giúp đỡ người nghiện rượu, bia trong gia đình cai nghiện rượu, bia.

2. Hướng dẫn các thành viên trong gia đình kỹ năng từ chối uống rượu, bia; kỹ năng nhận biết, ứng xử, xử trí khi gặp người say rượu, bia, người nghiện rượu, bia và thực hiện các biện pháp phòng, chống tác hại của rượu, bia.

3. Tham gia với các cơ quan, tổ chức và cộng đồng thực hiện phòng, chống tác hại của rượu, bia.”

Thực tế cho thấy, gia đình có vai trò rất quan trọng trong việc hình thành nhân cách của mỗi thành viên trong gia đình, trong đó có văn hóa uống rượu, bia. Vì vậy, để phát huy tối đa vai trò của gia đình trong phòng ngừa tác hại của rượu bia thì việc giáo dục, nhắc nhở, giám sát, xây dựng văn hóa ứng xử với rượu, bia cần được mỗi gia đình quan tâm.